

Antidopingový výbor ČR

Czech Anti-Doping Committee

Bulletin

číslo 10/2012, říjen

redakční uzávěrka: 31.10.2012

Antidopingový výbor ČR | U Sparty 10, 170 00 Praha 7 | tel.: 233 381 602 | info@antidoping.cz | www.antidoping.cz

SOUTĚŽ O CENY DÁLE POKRAČUJE – SOUTĚŽ O CENY DÁLE POKRAČUJE – SOUTĚŽ O CENY DÁLE POKRAČUJE

Změna adresy – nové sídlo ADV ČR

(od 10. prosince 2012)

Za císařským mlýnem 1063/5, 170 06 Praha 7

Po dohodě s naším zřizovatelem – Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy – a ve snaze snížit provozní náklady na činnost se stěhujeme do nových prostor ve Stromovce.

Doufáme, že se toto rozhodnutí setká s pochopením našich komisařů i dalších spolupracovníků. Děkuje!

Zdroj: flickr, phil_g, CC BY-SA 2.0

Konec legendy jménem Armstrong, zapomeňte...

Zdroj: flickr, CC BY 2.0

Mezinárodní cyklistická unie UCI se ztotožnila v pondělí dne 22. října 2012 s trestem USADA – **doživotním zákazem činnosti (zpětně od 1. ledna 1998)** pro výše uvedeného cyklistu. Současně UCI také uvedla, že se nebude odvolávat ke Sportovnímu arbitrážnímu soudu (CAS) do Lausanne a tím přímo stvrdila, že je **trest definitivní**...

Prezident této Unie Ir **Pat Mc Quaid** (63 let, v nejvyšší funkci prezidenta od roku 2006) doslova vyobcoval tuto legendu z řad cyklistů, když uvedl: „**Armstrong již mezi nás nepatří**“. A dále dodal: „Je možné, že lidé, kteří udělali **chyby v minulosti**, mohou **pomoci naší budoucnosti**.“

I když to bude možná pro mnoho cyklistů a také fanoušků velice smutný pád této modly, je to skutečně **jediná možná cesta, jak očistit cyklistiku**, hlavně silniční – etapovou, a vrátit jí její čest a smysl pro „férové“ soutěžení. Je možné také konstatovat, že současné vedení UCI „**sklízí**“ **plody práce bývalého vedení** v čele s nizozemským prezidentem Heinem Verbruggenem, který byl vládcem v letech

1991–2006 a do této doby také spadá i doba největších dopingových případů v tomto sportu, které však vyplouvají na povrch až teď.

Ted' je již jisté, že **Tour de France nebude mít** po sedm dlouhých let (v období mezi lety 1999–2005) **žádného vítěze**, protože i soupeři Armstronga podváděli. Dokonce se v jednom ročníku stalo, že by se mohl celkovým vítězem stát závodník až na desátém místě v pořadí, jako jediný snad „čistý“, kterého však znali jenom nejskalněji příznivci „Staré dámy“, jak je často Tour familiérně přezdívána. Všichni ostatní byli zapleteni do dopingů.

Hlavním **strůjcem** tohoto **odhalení** se stal šéf Americké antidopingové agentury **USADA Travis Tygart** a pro některé fanoušky a cyklisty je nepřitelem číslo jedna.

Tento mocný muž v této oblasti, který je jen tak mimochodem stejně starý jako cyklista (41 let), mívá dle svého vyjádření za svůj sportovní vzor právě Armstronga. Šéf USADA, který řídí tuto mocnou organizaci od roku 2007 (od roku 2002 je jejím zaměstnancem), prohlásil: „Vždy jsem věděl, že chci udělat něco jinak. Přemýšlím stále o tom, jak **změnit svět k lepšímu**.“

Spis USADA o Armstrongovi čítá na jeden tisíc stran. K výsledku či svědectví bylo **předvedeno celkem jedenáct jeho bývalých kolegů**, kteří s ním jezdili v jedné stáji, a dalších **patnáct osob, které v té době byly členy pelotonu** nebo se nějakým způsobem podílely na jeho chodu (šéfové stájí, lékaři, terapeuti, maséři).

Zdroj: Associated Press, Ed Andrieski

Abychom si byli schopni alespoň částečně uvědomit sílu **USADA**, je nutné uvést, že její **rozpočet na jeden kalendářní rok přesahuje 14 milionů amerických dolarů** (tj. necelých 286 mil. Kč) a zároveň **spolupracuje s nejlepšími americkými právníky**, což je velice důležité v této zemi. Solventnost a kvalita

její práce jí umožňuje se pustit i do velkých kauz a to hlavně v těch případech, když mají jasné usvědčující materiály ve svých rukou.

K Armstrongově kauze se jim podařilo nashromáždit množství jednak **nepřímých důkazů** – např. **svědectví jeho kolegů** a také **přímé důkazy – zjištěné zakázané látky** v odebraných vzorcích, hlavně ty, které byly již dávno odebrány a uskladněny, ale ve své době neexistovaly detekční přístroje na jejich odhalení.

Již dříve se **Tygart** podílel na akci „**BLANCO**“ a dále v roce 2006 na potrestání vítěze Floyda **Landise** (který potom jako první svědčil proti Armstrongovi), zlaté olympioničky Marion **Jonesové** a Justina **Gatlina**, cyklistovi Tyleru **Hamiltonovi** a objevení dopingu v **baseballu**.

Zdroj: flickr, Richard Masoner, CC BY-SA 2.0

Zaměřuje se především na „velké ryby“, tj. slavné, bohaté a významné sportovce.

Dřívější předseda zdravotní komise USADA Daniel Eichner o svém tehdejší šéfovi prohlásil: „Když vyhlásí svůj záměr, hned mu uvěříte. Jemu jde hlavně o to, aby **bránil čisté sportovce**. O nic jiného se přitom nezajímá.“

Jindy zase Tygart prohlásil: „Slyšel jsem mnoho sportovních a životních příběhů. Mnozí **sportovci zanechali svojí aktivní činnosti** jenom proto, protože se **cítili okradeni těmi, kteří podváděli se zakázanými látkami**“.

Vyšetřování **kauzy** Armstrong mu zabralo téměř **dva roky**. Někdy to měl i složité, protože Americké federální úřady, které zároveň vyšetřovaly utrácení peněz jejich daňových poplatníků v „Armstrongově“ stáji US Postal, odmítly se podílet na dalším vyšetřování mimo území USA. Tygart však chtěl dotáhnout tuto kauzu do zdárného konce, a tak se do vyšetřování a hledání dalších **usvědčujících materiálů hlavně v Evropě pustil sám**. Nenechal se

ničím odradit a nakonec zvítězil.

Pod tíhou usvědčujících faktů a důkazů **Armstrong** nakonec svůj boj proti USADA vzdal a tak **přiznal svoji vinu** a tím přijal i **porážku**.

Christian **Prudhomme**, jinak šéf Tour de France mj. prohlásil: „Příběh Lance je příběhem **opravdového talentu, který zbloudil**. Musíme zároveň říci, že nebyl jediným zapleteným jezdcem. Musíme se také podívat kolem a **potrestat i ostatní**. „Dá se skoro říci, že špičkoví cyklisté té doby, z nichž někteří ještě pokračují ve své kariéře, byli a jsou **zapleteni s dopingem**. Jmenujme alespoň některé: Alex **Zuelle**, Jan **Ulrich**, Floyd **Landis**, Tyler **Hamilton**, Ivan **Basso**, Alberto **Contador**, Joseba **Beloki**, Andreas **Kloeden**, David **Millar**, Dave **Zabriskie**, ředitel US Postal Johan **Bruyneel** a další...

Zdá se, že potrestání Armstronga po sportovní stránce je pouhým začátkem dalších neblahých událostí, které na něj v brzkou určitě dopadnou a to v okamžiku, kdy se začne propadat jeho dolarové konto a bude muset vrátet peníze z výher, platu ve stáji a také sponzorských smluv. Návrhy **žalob hlavně z Francie** (výhry z Tour de France) jsou už připraveny k odeslání a další ředitelé závodů již nyní sepisují svoje žádosti. Pro Armstronga je to o to složitější, že výhry ze závodů rozdělával určitým klíčem pro všechny jezdce své stáje. Na předních místech této výplatní listiny údajně figuroval i jeden oddaný český domestik. K žádostem o vrácení peněz se kromě ředitelů závodů přihlásili i jeho **sponzoři**, např. Pojišťovací společnost SCA požaduje 12 mil. dolarů...

Podle francouzského listu Le Monde stála zatím dopingová aféra tohoto cyklistu 600 miliónů korun a to je jenom začátek.

Armstrong byl také donucen odstoupit z čela nadace „**Livestrong**“, kterou sám založil a také se staral o příliv dolarů na její konto, buď **prodejem žlutých plastových náramků** s názvem nadace, nebo i reklamní **účastí na různých maratonech** (např. v Bostonu a v New Yorku) a také účastí na dobročinných akcích a závodech např. v **triatlonu**. Pro nadaci, která podporuje boj proti rakovině, kterou sám v 25 letech úspěšně překonal, **sehnal mnoho miliónů dolarů**.

Sponzoři neopouštějí pouze Armstronga, ale i celou cyklistiku. Jedná se hlavně o dlouholetého sponzora Rabobank, která do cyklistiky dávala obrovské peníze a vlastnila i svou profi stáj. Další finanční problémy

určitě způsobí odchod společností Nike, Trek, Anheuser-Busch, RadioShack, výrobce brýlí Oakley aj., které budou požadovat i finanční **náhrady** za ztráty, které se mohou vyšplhat až do **desítek milionů dolarů**.

Na závěr tohoto článku si ještě nastíníme způsoby, jak Armstrong a jeho kolegové podváděli a proč nebyly jejich podvody tak dlouho objeveny.

Protože se Armstrong téměř výlučně účastnil pouze Tour de France, tím měl i určitou výhodu před ostatními, protože se při mimosoutěžních odběrech, kdy by byl s největší pravděpodobností pozitivní, **velice umně skrýval před dopingovými komisaři**. Ostatní závodníci, kteří se umístili na závodech nejvyšší kategorie do 3. místa, podstupovali automaticky dopingové kontroly a to platilo i pro další vylosované závodníky z pelotonu. Samozřejmě museli všichni špičkoví závodníci uvádět místa svého pobytu, a když nebyli přistiženi na těchto místech třikrát v průběhu osmnácti měsíců, měl automaticky následovat trest. To se ale nedělo. **Profitýmy i sám Armstrong měli své „detektivy“**, kteří hlídali vstup do hotelů, kde závodníci přebývali, a ihned dávali avízo závodníkům, kdyby se snad zjevil neočekávaně nějaký neohlášený komisař. Často se jim také dostávala nezákonně dopředu **informace** o tom, kdy **přijedou dopingoví komisaři**. Většinou to věděli v předstihu několika hodin či dokonce dnů, a tak se mohli náležitě „připravit“ na odběry, aby byli čistí.

V případě, že komisař i přesto pronikl do nějakého komplexu utajeně, nejdříve šli na kontrolu závodníci, kteří měli vše v pořádku a zároveň všemožně **zdržovali**, aby mohli ostatní použít **krycí látky**, např. na snížení počtu erytrocytů. Všichni výše uvedení cyklisté zapojení do programu EPO byli průběžně informováni o tom, jaký je jejich stav červených krvinek a zdali mohou jít bez strachu na dopingovou kontrolu či nikoliv. Nutno ovšem ještě podotknout, že přesto že **krevní transfúze a EPO byly zakázány již v roce 1998**, daly se **objevit ve vzorcích až od roku 2001**, kdy byla vynalezena účinná metoda pro jejich zjišťování. Cyklisté také obcházeli zákaz používání EPO tím, že si pravidelně **aplikovali přímo do žil mikrodávky EPO** a tím mátlí komisaře, protože nárůst červených krvinek byl velice malý, a tak jim to většinou „prošlo“.

Také docházelo ke **zneužívání terapeutických výjimek (TUE)** třeba pro možnost užívání kortikoidů a to tím, že se **falšovaly lékařské zprávy** a tím byla možnost užívat určité, pro zdravé sportovce

zakázané, látky. Dokonce se **falšovaly i předpisy na léky**, když se **předepisovaly zpětně**, aby měl některý ze závodníků alibi pro použití určité látky.

Mnozí ze závodníků se **obávali v průběhu své kariéry svědčit proti Armstrongovi**, protože by tak mohli **přijít o své lukrativní zaměstnání**. Přiznání k užívání zakázaných látek a výpověď proti Armstrongovi končila v drtivé většině případů okamžitou výpovědí.

Zdroj: Associated Press, Salvatore Di Nolfi

Na závěr tohoto článku vlijeme trochu optimizmu do žil. Předseda UCI Pat McQuaid řekl: „Náš sport se rozhodnutím o **doživotním zákazu činnosti toho cyklisty dostal na křižovatku** a pevně věřím, že má **cyklistika budoucnost**. Dnešní **mladí cyklisté** si nezaslouží, aby byli cejchováni za prohřešky minulosti. **Nezaslouží si, aby platili za Armstrongovu éru.**“

Také zavedení zákazu používání jehel (injekcí či infúzí), tzv. „**no needle policy**“, k jiným než medicínsky nezbytným zákrokům, by mělo v UCI **přispět k omezení dopingů v cyklistice**. K tomuto rozumnému pravidlu se již připojily i další sportovní federace – veslování, atletika...

Je možné, že horší časy jsou již skutečně na ústupu. Podle vědeckých výzkumů a měření na určitých úsecích etap Tour de France ve srovnání s časy z dob Armstrongových jsou **časy delší a také dojezdy zkoumaných etap jsou zhruba o deset až patnáct minut slabší**. To může být neklamným znakem toho, že jsou **cyklisté dnes čistší**, protože se jeví jako nepravděpodobné, že by trénovali méně než v minulosti...

Dalším pozitivním krokem v této kauze je i to, že byl snad již definitivně do konce svého života **vylouen**

z „pomoci“ sportovcům neblaze **proslulý „Dr. EPO“ – Ital Ferrari**, který byl již doživotně odsouzen Italským olympijským výborem v případě dr. Donatiho. Později zase „vyplaval“ v kauze BALCO a teď mu snad dala USADA konečně smrtící ránu. Tento „doktor“ také v minulosti jednou prohlásil, že EPO je neškodné a že má podobný vliv na zdraví sportovce jako vypití deseti litrů pomerančového džusu. Je jenom škoda, že nepracoval raději v zemědělství a nevěnoval se výrobě ovocných šťáv, když je o neškodnosti EPO tak přesvědčen. Pro srovnání je to asi taková pravda jako popírání holokaustu za II. světové války. **Úmrtí sportovců na předávkování EPO** hovoří jasnou řečí.

Do již klasického nesmiřitelného boje se také pustili **MUDr. Jan Hnízdl a RNDr. Jan Chlumský**.

MUDr. Hnízdl tvrdí, že Armstrong přitáhl do cyklistiky sponzory a peníze, s čímž nelze než souhlasit. Jeho druhý názor, že: **„Bez dopingů již nebude vrcholové cyklistiky“**, je však scestný.

Na druhé straně bojovník za čistotu sportu bez dopingů a šéf Exekutivy Antidopingového výboru ČR **RNDr. Jan Chlumský prohlašuje**, že i když pojedou cyklisté o něco pomaleji, bude to **stejně vzrušující podívaná na boj muže proti muži v kopcích jako dříve**. Dr. Chlumský dále tvrdí, že je případ Armstrong jenom vyvrcholením **dřívější liknavosti funkcionářů UCI** v tomto boji, protože se zdá, že někteří funkcionáři cyklisty dokonce kryli a řádně netrestali za jejich prohřešky. Chlumský k tomu doslova řekl: „Mezinárodní cyklistická unie UCI **sklízí to, co před dvaceti lety sama zasela**. Tehdy se proti dopingů bojovalo velice nedůsledně, nebo spíše nebojovalo vůbec“.

Ještě před potvrzením rozhodnutí USADA nejvyššími představiteli cyklistiky se k této kauze vyjádřil i prezident **WADA John Fahey**. Podle jeho názoru by měli v UCI **„sundat klapky z očí“ a přehodnotit svou**

minulost. „Když se ohlédneme, je jasné, že byl doping rozšířený,“ řekl. A pokud je to tak, pak je logické položit si otázky: „Kdo proti němu bojoval? Proč ho nezastavili?“ Nyní je prý zvědavý, co UCI udělá pro to, aby se debakl Armstronga a celé cyklistiky již nikdy neopakoval.

Velice podezřelé jsou i **dva dary, které v minulosti poskytl UCI sám Armstrong**. Konkrétně se jednalo o částku **25.000 USD v roce 2002**, která měla dotovat vzdělávací projekt UCI pro mládež o nebezpečí dopingů a dále **100.000 USD v roce 2005** na nákup analytického přístroje na zjišťování EPO v těle závodníků, které sám bral!!!

Také světové deníky se věnují této kauze, např. list Guardian napsal: „Pravdou je, že Lance **Armstrong spáchal pod dohledem UCI největší loupež, jakou sport kdy viděl**“.

Nejvyšší představitel Mezinárodního olympijského výboru Jacques **Rogge potvrdil**, že bude muset Armstrong **vrátit svoji olympijskou medaili** ze Sydney (bronz ze soutěže v časovce jednotlivců), avšak na druhé straně se zatím neobává o olympijskou budoucnost cyklistiky. Zatím asi vyčkává, jaké opatření udělá UCI i celá cyklistika v této oblasti...

Také organizátoři a pořadatelé **sportovních akcí mimo cyklistiku** se již nechávají slyšet. Vedení maratonu v New Yorku již přispěchalo s prohlášením, že **vymazalo Armstronga** ze svých **výsledkových listin z let 2006 a 2007**, kdy se umístil na 869. resp. 232. příčce, a to i přesto, že závodil za svoji nadaci boje proti rakovině „Livestrong“. Pořadatelé stejného běhu v letošním roce v **Chicagu** ho ihned po zveřejnění výsledků vyšetřování USADA raději už ani **nepustili na start**.

Asi nejbolestnějším dopadem této kauzy pro samotného Armstronga, kromě vyschnutí zatím nabobtnalých kont, bude ztráta společenské prestiže. V tomto dovedou být hlavně Američané velice důslední až krutí. Již nikdy nebude pozván mezi americkou smetánku – jiné sportovní celebrity, senátory ani prezidenty. Za pár let si nikdo na něj už ani pořádně nevzpomene. **Bude žít v osamění a absolutní izolaci od dění ve společnosti**. V minulosti se o tom přesvědčili např. O.J. Simpson, Marion Jonesová a jiní, i když důvody izolace nebyly vždy stejné. Krom toho **mu hrozí i vězení**, protože např. ve Francii je užívání, přechovávání a distribuce látek jako je EPO a anabolika trestné.

Hlava chobotnice byla uřezána, teď jde ještě o to, jak zneškodnit její chapadla. Uvidíme, zdali se to podaří...

WORLD
ANTI-DOPING
AGENCY

Splaskne bublina?

Afričtí vytrvalostní **běžci** mají **problém**. Keňský antidopingový výbor společně se svým atletickým svazem a místní policií pracují na **odhalení lékařů**, kteří údajně **podávali běžcům zakázané látky** výměnou za podíly na jejich odměnách.

Jak si asi pamětníci vzpomenou, **dříve vítězili na vytrvalostních tratích závodníci z různého prostředí a zemí** – Čech Zátopek, Finové Nurmi a Virén, Francouz Mimoun, Australan Ron Clark, Američané Hicks a Shorter, Cierpinski z NDR, Ital Bordin a v neposlední řadě také Paula Radcliffová z Velké Británie.

V posledních letech se staly vytrvalostní běhy téměř výhradně **doménou Afričanů** z Keni, Etiopie, Maroka a dalších zemí této oblasti. Pomalu ale jistě jsme si všichni mysleli, že vítězit mohou na maratonech a jiných vytrvaleckých tratích jenom tito běžci, kteří **žijí po mnoho staletí ve vyšších nadmořských výškách a běh se jim stal po generace přirozenou tělesnou aktivitou**.

Keňané získali třeba v Londýně celkem jedenáct medailí a to ještě na některých tratích neuspěli podle očekávání.

Letos však došlo k průlomu náhledu na čistotu jejich výkonů, když neúspěšný **vytrvalec** na dlouhých tratích začal **vypovídat o praktikách v Keni**. V jeho těle se našel anabolický **steroid norandrosteron** a protože se chtěl vyhnout nebo alespoň dostat trest co nejnižší, podal obsáhlé svědectví. V zaprotokolované výpovědi Mathew Kisoria uvedl: „V **tréninkovém centru** v oblasti Rift Valley se **dopuje** a údajně závodníci používají EPO, krevní doping a také různé stimulanty“.

V minulosti měl pozitivní nález vždy pouze jeden Keňan, v **letošním roce bylo chyceno již pět závodníků z této země**.

Dalším **problémem afrického kontinentu** může být

i to, že v současné době má kreditaci WADA **pouze jedna laboratoř v Jižní Africe**, protože Tuniská laboratoř o ni nedávno přišla. Většina afrických závodníků se tak **podrobuje testům** až na závodech po světě, hlavně v Evropě, kde je nejvíce laboratoří i dopingových komisařů.

Šéf Lékařské komise Mezinárodní atletické federace IAAF Gabriel Dollé doslova prohlásil:

Zdroj: Wikipedia, Erik van Leeuwen, GFDL

„**V Keni neexistuje efektivní testování**, proto není možné v této zemi doping vyloučit“. K tomuto názoru se připojil i švédský vědec Bengt Saltin, který před časem prohlásil: „Mezi lety 2008 a 2010 jsme pozorovali **zvýšené krevní hodnoty u keňských běžců** ve srovnání s předchozími lety“.

Doufejme tedy, že se brzy podaří tato nepříjemná **obvinění objasnit** a nalézt případné viníky, abychom opět mohli věřit africkým běžcům, že pouze jejich vrozené dispozice a tvrdý trénink ve vysoké nadmořské výšce přináší kvalitu a úspěchy a že nejsou za jejich výkony kalné vody dopingů...

Pomocnou ruku při řešení tohoto problému nabídla i Světová antidopingová agentura WADA a to návštěvou svého **prezidenta Johna Feheye přímo v Keni**, kde se setkal s nejvyššími představiteli této

země a také s předsedou jejich Olympijského výboru, jímž není nikdo jiný než dr. Kipchoge Keino.

Předání zkušeností a znalostí z řešení obdobných kauz snad pomůže rozlousknout i tento problém, který není ojedinělý.

„Když se kácí les, létají třísky“

Zdroj: Sport Aktuálně

Tak zhodnotil předpisy WADA náš úspěšný olympionik **kajakář Štěrba**, který měl co do činění s touto agenturou a hlavně se Sportovním arbitrážním soudem (CAS) těsně před olympiádou v Londýně. O tom jak jeho kauza vznikla, jak se vyvíjela a jak dospěla pro něj ke zdárnému konci „za pět minut dvanáct“, jsme Vás informovali v našem předchozím Zpravodaji.

K antidopingové legislativě se vyjádřil i advokát na slovo vzatý a hlavně znalý této problematiky **JUDr. Jan Štoviček**, který je jednak šéfem antidopingové komise Mezinárodní automobilové federace (FIA), a jednak úspěšně **zastupoval Štěrbu v Lausanne** a také externě spolupracuje s Českým olympijským výborem. K předpisům WADA sdělil následující: „**Antidopingová legislativa je přímo drakonická**“. Dále si myslí JUDr. Štoviček toto: „Jen pět až deset procent odhalených dopingových případů se týká sportovců, kteří dopují opravdu systematicky.“

S těmito **názory nesouhlasí šéf Exekutivy Antidopingového výboru ČR RNDr. Jan Chlumský**, který k tomu řekl: „**Není pravdou, že lovci dopingu nechytají velké ryby, ale jenom mřenky**“. V poslední době hodně mediálně propíraný případ sedminásobného vítěze Tour de France cyklisty Lance Armstronga to snad jasně dokumentuje. A pamětníci si jistě vzpomenu na operace Balco, Puerto a Galgo a na potrestané sportovce – Kanaďana Johnsona, Američanku Jonesovou, „Španěla“ Muelegga, Němce Ulricha, Američana Landise a desítky dalších „nadopovaných velryb“.

Dr. Chlumský k tomu dále řekl: „**Postavení JUDr. Štovička je velmi rozporuplné**. Jako šéf antidopingové komise FIA by měl ctít zásady Světového antidopingového kodexu (nebo se podílet na jeho změně). Zároveň se ujal obhajoby sportovce, který porušil antidopingová pravidla, byť s nepopíratelnými polehčujícími okolnostmi, a navíc odsuzoval Světový antidopingový kodex výrazivem běžným u jiných „příznivců“ boje proti dopingu“.

Dr. Chlumský dále pokračoval: „**Nelze rozlišit, jestli někdo dopuje systematicky nebo náhodou**. Podle množství zakázané látky ve vzorku určitě ne. Nikdy nevíte, kdy si sportovec tu látku vzal. Na tom pochopitelně závisí, **kolik závadné látky už z těla vyprchalo**.“

I přesto, že **boj proti dopingu** není zatím na všech frontách úspěšný, **nelze ho vzdát** nebo vypustit.

„**Uvolnění dopingu? To by bylo peklo**, vrátily by se steroidové dávky z osmdesátých let minulého století, bylo by z toho **spousta mrtvých**. Megadávky anabolik ničily játra a zapříčinily i některá předčasná úmrtí sportovců. Ne to opravdu nejde, to by bylo peklo. **Lidé nemají soudnost**. Aby vydělali milion dolarů nebo mohli zamávat ze stupně vítězů, jsou **ochotni do sebe nasypat cokoli**. Tedy alespoň někteří,“ je si jist dr. Chlumský.

Šéf exekutivy se také vyjádřil k názoru bývalého českého cyklisty, který jezdil Tour de France v „dobách Armstrongových“ a je přesvědčen, že „tehdy brali všichni“. Dr. Chlumský si myslí, že je dnes situace jiná: „**Cyklisté přijíždějí do cíle o deset až patnáct minut později než dřív** – a vadí to někomu? Divák to nepozná.“

Dr. Chlumský se také vyjádřil i k „**přepadovkám**“ sportovců, tj. k **neohlášeným návštěvám** dopingových komisařů v jejich soukromí nebo při tréninku. Řekl: „Já to taky nemám rád, hrabat se v něčím soukromí a zjišťovat, co sportovec dělá ráno a co večer, ale **oni nás k tomu vlastně donutili**. Někteří z nich, nebo jejich pomahači vymýšlejí sofistikované figle, jak se kontrolám vyhnout. Někteří z nich si myslí, že je schválně dusíme, tak to opravdu ne.“

Možná si někdo ještě vzpomene, jak se tehdejší trenér naší lyžařky Kateřiny Neumannové často rozčiloval, když ruské soupeřky odjížděly na výcvikové tábory neznámo kam na Sibiř a vracely se s pozměněnou vizáží a s nenormálním nárůstem

výkonnosti. Bylo tomu tak i proto, že tehdy nebyla povinnost hlásit místa pobytu, a tak byli někteří sportovci v té době komisařům nedostižitelní. I proto je třeba mít **možnost kontrolovat sportovce 365 dní v roce** a to kdekoli, i na Sibiři nebo třeba na dovolené v Thajsku.

Ve vrcholovém sportu je třeba **oddělit „zrno od plev“** a k tomu slouží dopingové kontroly, aby měli možnost **vítězit pouze čistí sportovci**.

Světová antidopingová agentura **WADA zřídila v roce 2005 Komisi sportovců**, která je obdobou komise sportovců Mezinárodního olympijského výboru, ve které donedávna zasedal i náš Jan Železný a v Londýně do ní neúspěšně kandidovala Barbora Špotáková.

Předsedou této komise při WADA je olympijský vítěz a mistr světa v ledním hokeji **Vjačeslav Fetisov** a jejími členy je dalších **18 bývalých vynikajících sportovců** z různých olympijských i neolympijských, zimních a letních sportů. Mezi nejznámějšími můžeme jmenovat např. věhlasného rugbyistu Argentince Felipe Contepomiho (civilní profesí je lékař), Daichi Suzukiho (zlatý z olympijského bazénu), fotbalistu Lopéze Morena ze Španělska, olympijskou vítězku v short tracku z Jižní Koree – Yang Yangovou, mnohonásobnou účastnici paralympijských her v biatlonu a běhu na lyžích Katarzynu Rogowiecovou z Polska, jinak také členku Paralympijského výboru (IPC) a v neposlední řadě i Annelies Vandenbergovou z korfbalu. Tato komise se schází dvakrát ročně – letos na jaře bylo setkání v Japonsku a v září na pozvání Fetisova v Moskvě. Názory této komise na problematiku „Kodexu“, ale také Hlášení míst pobytu bere WADA se vši vážností, protože dává **pohled na doping z druhého břehu – očima bývalých, či ještě aktivních sportovců**.

Doufejme tedy, že podnětné připomínky této komise budou zapracovány do nového Kodexu. A třeba také **dojde ke změnám v „Hlášení míst pobytu“** (tzv. ADAMS) za což někteří sportovci tak vehementně bojí. Komise sportovců se v neposlední řadě významnou měrou podílí i na osvětové a vzdělávací činnosti hlavně mezi mladými sportovci. Jednotliví členové komise se stávají velvyslanci na různých akcích, kde propagují myšlenky boje proti dopingů ve sportu – Play True Generation aj.

V současné době probíhá již **třetí kolo připomínkového řízení ke Kodexu** (Code of Conduct), který je závazným materiálem v boji proti

dopingů. Současně platnou verzi Kodexu k dnešnímu dni zatím ratifikovalo 165 zemí celého světa. Nové znění bude projednáno a schváleno na **kongresu WADA, který se uskuteční v listopadu 2013 v Jižní Africe a bude platit od 1. ledna 2015**.

A tady se skýtá jedinečná možnost, aby sportovci, trenéři, lékaři, funkcionáři či další jedinci zainteresovaní ve sportu **zaslali své názory a připomínky ke Kodexu prostřednictvím internetových stránek WADA: www.wada-ama.org**.

Takže neváhejte a pokuste se sami změnit Kodex. **Záleží i na Vás!!!**

Názor

Zdroj: Wikipedia, li yong, CC BY-SA 2.0

Zveřejňujeme **názor** našeho **zlatého olympionika Jaroslava Kulhavého** k dopingů v cyklistice, který byl zveřejněn v deníku Sport dne 5. října 2012. Na otázku redaktora: Neznervózuje vás černý cejch silniční cyklistiky? Odpověděl takto:

„Na bikách vím, že náš sport je čistej. O silnici (kam se možná příští sezonu přesune) nevím, co si o tom mám myslet. Někdo je přesvědčený, že tam všichni dopují, já si myslím, že se to díky kontrolám hodně zlepšilo. Ale vždycky se něco najde. Nevím, zákulisí neznám. I z toho bych měl trochu strach.“

Hodně nebo málo?

Antidopingový výbor ČR zavedl na svých **webových stránkách** v lednu 2011 počítadlo **vstupů našich čtenářů**.

Za celé toto období k dnešnímu dni navštívilo naše stránky **celkem 52.280 lidí**, tj. měsíčně 2.377 osob a **denně** to bylo celkově téměř **80 kliknutí**.

Samozřejmě se budeme i nadále snažit, aby čtenářů našich stránek bylo jenom více a více, ale zdali je to hodně nebo málo, nechť si každý sám vytvoří svůj názor.

Stručně

Dlouholetý **šéf Exekutivy Antidopingového výboru ČR** a také asi nejznámější bojovník za čistotu sportu bez dopingů v naší vlasti – RNDr. Jan Chlumský – se dožívá v listopadu letošního roku **kulatého životního jubilea**. Blahopřejeme!

Plná akreditace pro Rio

Světová antidopingová agentura WADA udělila **plnou akreditaci** Antidopingové laboratoři v brazilském **Rio de Janeiro**.

Už se čas pomalu nacyloval, protože v této zemi proběhne v roce **2014 Mistrovství světa** ve fotbale a o dva roky později **také letní olympijské hry**, jako v první zemi Latinské Ameriky. **Bez kvalitní práce akreditované laboratoře** přímo v pořadatelské zemi je **pořádání tak velkých akcí téměř nemyslitelné...**

Steroidy v Evropské unii

(pokračování z minulého čísla bulletinu)

Léčba závislosti

Léčba anabolické závislosti probíhá stejně **jako u drogově závislých osob**, kdy je nezbytně nutné **spolupracovat** s rodinami závislých pacientů, tak i s jejich okolím (škola, zaměstnavatel, sportovní klub atp.) Důležitá je i **osvěta a vysvětlení zdravotních rizik** především mezi těmi, kteří se chtějí tohoto neudu zbavit.

Nedostatek informací

Zatím nemáme dostatek informací z této oblasti.

Ve známé studii **Itala Donatiho**, který se touto problematikou dlouhodobě zabýval a pomohl rozkrýt černý trh s anaboliky na Apeninském poloostrově, je doslova napsáno: „**Trh se zakázanými látkami ve sportu může být klidně srovnáván se zločineckými praktikami mafie při distribuci drog**“.

Orgány státní správy však nevedou **žádné statistiky ohledně onemocnění či dokonce úmrtí** v důsledku užívání anabolik. Také není známo, kolik bylo **trestných činů spácháno** v souvislosti s užíváním steroidů. Tento právě provedený výzkum má pomoci konečně **zmapovat i tuto oblast**.

Doping ve fitness centrech a rizikové faktory

Zdroj: flickr, Will Merydith CC BY-SA 2.0

Při tomto výzkumu se také zjišťovalo, jaký má **vliv „mužského ideálu“** (ideálu mužské krásy těla) na **konzumaci steroidů** mezi návštěvníky **fitness center**.

Posilování cvičenců v těchto centrech může být také chápáno v širším slova smyslu jako rekreační **kulturistika**, která mj. slouží ke tvarování lidského těla (body building = **stavba těla**). Tento relativně

malý sport má však **špatnou reputaci** hlavně v důsledku používání anabolik

Situace

Zdroj: Wikipedia, www.localfitness.com.au, GFDL

Výzkum probíhal ve **fitness centrech v pěti zemích** – Dánsku, Švédsku, Nizozemí, Polsku a na Kypru.

Výzkum jednoznačně prokázal, že jsou tato střediska **distribučními centry anabolik** a přispívají k jejich šíření.

Z nových výzkumů vyplývá, že se **počet osob**, který uvažuje o konzumaci anabolik i těch kteří je užívají, **povážlivě vzrostl**.

Mezi běžnou populací těchto zemí **užívá anabolika zhruba jedno až dvě procenta populace**, mezi **návštěvníky těchto center** se počet pohybuje až na hranici **šesti procent**. U cvičenců, kteří se zabývají přímo **rekreační kulturistikou**, **stouplo procento uživatelů až na 16%**.

Zajímavá studie proběhla při **Dánském šampionátu v kulturistice v roce 1994**. Výsledky (testy na steroidy – celkem odebráno 294 osob):

- **rekreační kulturisté (diváci): 37% pozitivních (muži 45%, ženy 12%)**
- **závodní kulturisté (soutěžící): 77% pozitivních (muži 79%, ženy 57%)**

Celkově 44% pozitivních (muži 52%, ženy 17%).

Nejvíce anabolika užívají muži mezi 18–34 lety, ve věkové skupině nad 50 let je užívání téměř nulové. Užívání anabolik mezi ženami (mimo rekreačních kulturistek) je zanedbatelné a nedosahuje ani zdaleka jednoho procenta.

Doporučení

Užívání **steroidů** je extrémně **vážným problémem**, který však nebude rychle vyřešen.

Více než **50% ilegálního obchodu** s různými drogami **obsahuje též steroidy** a to má za následek i **šíření kriminality**.

V drtivé **většině zemí EU** je výroba, distribuce, prodej a držení **anabolik trestné**.

Obchod s těmito látkami však přesto **stále existuje** a přímo se podílí na zvyšující se **kriminalitě** a nárůstu zisků podsvětí.

I proto je nutné **změnit přístup a pohled fitness center** na tyto látky.

1. Koordinátor boje proti steroidům

Je třeba **sjednotit boj proti těmto látkám** v celé EU. Koordinátory tohoto boje by mohly být například **NADO jednotlivých zemí**, kterým by však musely být delegovány další pravomoci, včetně těch legislativních.

2. Sjednocení antidopingové legislativy

V zemích EU je velická **variabilita právních norem i legislativy** v této oblasti.

Trestní **postihy a sazby** za výrobu, distribuci, držení a konzumaci steroidů **jsou různé**.

Jedním z kroků, jak omezit jejich výrobu je zvýšení trestních sazeb, aby odrazovaly výrobce, distributory, držitele i konzumenty od zájmu o tyto látky. Je potřeba jednoznačně zpřísnit celní zákony a kontroly jejich dodržování v celé EU, čímž by se **zefektivnil boj proti steroidům**.

3. Začlenění fitness center do tohoto boje

Zdroj: flickr, WingateStateArena, CC BY-SA 2.0

Fitness centra hrají důležitou roli v boji. **Přístup k problematice anabolik ve fitness centrech je velice liberální. Cvičenci zde mohou ukázat „výsledky své práce“** stejně smýšlejícím cvičencům, kteří mají obdobný životní styl a názory na „krásu lidského těla“.

Do boje je nutno **včlenit i výrobce** těchto látek, které se také používají v **běžné medicíně**.

Důležitá je i prevence přímo mezi cvičenci ve fitness centrech a dále trenéry, dietology i dalšími zaměstnanci. Nutným prvkem je i **kontrola** distribuce a prodej všech doplňků stravy a **jiného** zboží v těchto centrech. Doporučovat návštěvníkům nákupy doplňků stravy pouze u **prověřených výrobců**, kde je vyšší pravděpodobnost dodávek „čistého zboží“ bez různých zakázaných příměsí. **Znemožnit vstup návštěvníkům, kteří užívají zakázané látky.**

Dle možností **zavést také dopingové kontroly** u registrovaných i neregistrovaných sportovců ve fitness centrech. Zamezit přístup distributorům anabolik do těchto míst.

4. Regulace prodeje doplňků stravy

Doplňky stravy jsou nedílnou součástí tréninku a regenerace, na druhé straně jsou však doplňky stravy často i nositeli zakázaných látek. Konzumace těchto doplňků zvyšuje nebezpečí požití, často i nechtěného, zakázaných látek. Doplnky stravy nemají na přebalech svých výrobků uvedeny všechny substance, které jsou tam obsaženy a často se také vyrábějí v nevyhovujícím hygienickém prostředí. Alespoň částečnou ochranou před tímto nebezpečím je nakupování pouze od prověřených výrobců a také v kamenných obchodech. Neproověření výrobci prodávají přes internet a hrozí

u nich i větší **nebezpečí nákupu závadného zboží**, což může mít neblahé **zdravotní následky** nebo i **ohrožení možnosti dalšího sportování**.

Pozor na **klamavou reklamu (70% zvýšení výkonnosti atp., je to nereálné a podezřelé)**.

Obrat obchodu doplňků stravy přes internet dosáhne v roce 2015 téměř neuvěřitelných 93,15 miliard amerických dolarů, a tak se mnoho podvodníků snaží na tomto „kšeftu“ co nejvíce vydělat.

Evropské země by měly více kontrolovat trh s doplňky stravy.

5. Důležitost preventivní práce

Všechny země, které se podílely na novém výzkumu, mají svoje vlastní **preventivní programy**, avšak způsoby prezentace nebezpečí anabolik se liší podle zemí i cílových skupin

Bylo by dobré se více zaměřit na **výměnu zkušeností** mezi jednotlivými zeměmi

6. Tvorba celních předpisů a spolupráce s policií

Nelegální obchod s anaboliky probíhá obdobně jako **drogové „kšefty“**, často jenom s tím rozdílem, že není tak hlídán a postihován. **Celníci a policisté** jsou elementární složkou v tomto boji, protože **zásadní měrou ovlivňují dostupnost** těchto látek a mohou tak dokonce omezit výrobu, distribuci i konzumaci anabolik. **Důležitá je spolupráce** mezi těmito dvěma složkami prostřednictvím nejnovějších technologií – internetu a mobilní telefonní sítě. **Přístup k tomuto problému se liší stát od státu a je zapříčiněn i odlišnou legislativou jednotlivých zemí.**

Měly by se **lépe využívat zkušenosti a znalosti** z boje proti drogovým kartelům pro boj s anaboliky.

7. Léčení drogově závislých na anabolikách

Steroidy a látky s anabolickými účinky způsobují **vážná onemocnění a negativně působí i na psychiku** jednotlivce. Užívání anabolik je často spojeno s konzumací další drog, jako jsou např. stimulanty – kokain, hašiš a amfetaminy. Osoby, které konzumují anabolika, mnohem **častěji sáhnou i k jiným zakázaným, či zdraví škodlivým látkám**. Při léčbě

závislých na anabolikách proto musíme počítat s tím, že jsou tyto osoby závislé i na dalších návykových látkách. Lidé závislí na anabolikách mají obdobné **abstinenční příznaky** jako ostatní drogově závislí pacienti. **Detoxikace organismu** bude obdobně dlouhá, jako u ostatních obdobných pacientů. Nutný je plně profesionální přístup lékařů i dalšího podpůrného personálu.

Důležité je co nejdříve **odhalit závislost** pacienta na těchto látkách, protože rychlé odhalení závislosti vede i k **rychlejšímu vyléčení**.

Dlouhodobé užívání anabolik přináší **závažné tělesné i duševní problémy** a je důležité se zabývat i **otázkami vyvážené stravy**.

Při léčbě je důležité **změnit vnímání škodlivosti těchto látek** v myslích pacientů, protože si často sami neuvědomují zdravotní důsledky své závislosti. V průběhu léčby je nutné **změnit i vnímání ideálu mužské krásy**, který často negativně působí na konzumaci anabolik

8. Vzdělávání personálu léčeben

Nezapomínat **nutné na dobře vyškolený personál**. Důležitá spolupráce s policií, celními orgány, lékaři a v neposlední řadě i s personálem léčebny. **Nezájem** o tuto problematiku může přivodit **vážné společenské problémy**, protože si tyto závislí lidé neuvědomují závažnost problému.

9. Důležitost sběru dat o závislostech

Sběr údajů znamená mít informace o této problematice. Důležitá je i **podpora dalšího výzkumu**, prohloubení znalostí v této oblasti a tím i hlubšímu porozumění této problematiky. Neméně významná je i **výměna informací** mezi jednotlivými orgány, organizacemi ale i státy.

(Pokračování v příštím bulletinu – Analýza studie)

Naše soutěž

Odpověď na otázku z minulého čísla bulletinu: *Uvedte název alespoň jednoho anabolického steroidu, který používají nejčastěji sportovci k dopingování.*

Správná odpověď: Androstendiol, bolandiol, danazol, metandiol, nandrolon, stenbolon, stanozolol, testosteron, metandienon....

Otázka na tento měsíc: *Uvedte jméno alespoň dvou cyklistů, kteří byli potrestáni v poslední době v souvislosti s kauzou „Armstrong“.*

Odpovědi zasílejte na adresu: info@antidoping.cz, nejpozději do 30.11.2012

Ceny: První tři správní luštitelé obdrží drobné upomínkové předměty.

VLADIMÍR RENČÍN

ÚŽASNÝ SPORTOVNÍ VÝKON. A BEZ JAKÉHOKOLIV DOPINGU!

Statistika dopingových kontrol v ČR (říjen 2012)

Sport	Při soutěži	Mimo soutěž	Celkem
aerobik	4	0	4
atletika	0	3	3
baseball	8	0	8
basketbal	16	0	16
biatlon	0	5	5
box	0	5	5
cyklistika	0	4	4
dostihy	4	0	4
florbal	4	0	4
fotbal	8	0	8
házená	8	0	8
hokej	8	0	8
kickbox	5	0	5
kulturstika	5	2	7
lyžování	0	8	8
motocyklový sport	4	0	4
naturkulturstika	7	0	7
plavání	4	0	4
rugby	4	5	9
silový trojboj	0	3	3
volejbal	8	0	8
vzpírání	5	0	5
Celkem kontrol	102	35	137
Celkem sportů	16	8	22

